

Miljødirektoratet,
Postboks 5672, Torgarden ,
7485 Trondheim
post@miljodir.no

Deres ref: 2019/291

Vår ref: 20/03005

Bergen, 18.12.2020

Arkivnr.

Løpenr:

Svar på Nussir ASA – høring av dokumentasjon for kjemikaliebruk.

Havforskningsinstituttet viser til brev fra Miljødirektoratet 13.11.2020 (deres ref. 2019/291). Henvendelsen er knyttet til at Nussir ASA har utarbeidet dokumentasjon for bruk av kjemikaliet SIBX, og direktoratet ønsker innspill på denne. Dokumentasjonen vi har mottatt i denne saken er deskriptiv kjemisk informasjon om kjemikaliet, resultater fra økotoksikologisk testing, forbruk og antatt utslipp av kjemikaliet.

Havforskningsinstituttet viser til tidligere uttalelser vi har hatt i forbindelse med Nussir ASA og reguleringsplan med konsekvensutredning fra 2011, samt søknad om tillatelse om utslipp fra 2012. Vi minner i denne forbindelse igjen om at Repparfjorden og laksevassdragene i fjorden er av stor nasjonal verdi og at avgangen er beregnet til å ha svært høye restnivåer av kobber, tilsvarende tilstandsklasse 5 «Svært dårlig» i Miljødirektoratets kjemiske klassifisering av sedimenter. I forbindelse med kjemikaliet SIBX, som også benyttes i annen gruvevirksomhet, henviser vi til svar vi har gitt i andre høringer angående Nordic Rutile fra 2019 og 2020 som omfatter bruk og utslipp av dette xanthat-kjemikaliet. Vi minner også om momenter vi har nevnt i tidligere høringer angående Bogdalen-Kolsvik og Sydvaranger drift AS, begge fra 2020, i forhold til utfordringer knyttet til utslipp av mineralske komponenter som kan inneholde nanofraksjoner, utfordringer som kan endres i kombinasjon med SIBX.

Mer inngående informasjon kan finnes i de overnevnte referanser som også er listet med hyperlinker på slutten av dette dokumentet. Kort oppsummert gjelder dette følgende hovedmomenter i forhold til bruk og utslipp av SIBX:

- Estimater i den oversendte dokumentasjonen om at det ikke følger med mer enn 5 eller 1% av stoffet i utslippet er beregnet og ikke målt eller dokumentert.
- Havforskningsinstituttet anbefaler at det sees på alternative løsninger for avfallshåndtering for SIBX, herunder kjemisk destruksjon før utslipp hvis det er mulig.

- Halveringstid for SIBX i det marine miljøet, i dokumentet beregnet til ca. 15 dager, synes både svært usikkert og urealistisk lavt.
- Havforskningsinstituttet vil også nevne at nedbrytningsproduktet av SIBX, CS₂, er påvist giftig for fisk og plankton i ferskvann og kan også være det i sjøvann.
- Havforskningsinstituttet påpeker at det kan være utfordringer knyttet til de mineralske komponenter som følger de planlagte utslippene av SIBX. En mulig økt suspensjon av mikro og nanopartikler kan vise seg å bli en kilde til økt belastning i biota.

I tillegg vil vi påpeke følgende tilleggsmomenter som er spesifikke i forhold til den tilsendte dokumentasjonen, og dokumenter det refereres videre til i dokumentasjonen, fra Miljødirektoratet:

- Søker opplyser at nedbryting av SIBX er svært avhengig av blant annet pH og temperatur og at pH ligger på ca. 8 og at temperatur ligger mellom 4-7,5 °C i Repparfjorden. Dette gir en halveringstid på omtrent 15 dager i følge Nussir. Havforskningsinstituttet har data på at temperaturen i Repparfjorden kan nå under 2 °C, men at den vanligvis er mellom 2 og 4 °C i april, noe som vil kunne gi lengre halveringstid. Rapporten fra IFE som estimatet av halveringstid bygger på, har store metodiske mangler, og estimatet er derfor svært usikkert.
- Testing av giftighet hos marin fisk er utført på en brakkvannsart fra USA. For å være relevant for norske forhold trengs det å testes på en typisk marin fisk, f.eks. torsk, hyse eller en flyndre.

Havforskningsinstituttet anbefaler at de overnevnte momentene tas med i vurderingen når SIBX skal vurderes av Miljødirektoratet og minner samtidig om at overvåking er nødvendig hvis kontinuerlig kjemisk og fysisk forurensning planlegges.

Referanser

Høring Reguleringsplan med konsekvensutredning for planlagt gruvedrift i Nussir og Ulveryggen i Kvalsund kommune, av Jan Helge Fosså, Lars Asplin, Jan Aure, Sonnich Meier, Terje van der Meeren, 2011. https://www.hi.no/resources/publikasjoner/rappport-fra-havforskningen/2011/hi-rapp_23-2011_til_web.pdf

Høring av søknad om tillatelse – Nussir ASA i Kvalsund kommune, av Reidar Thoresen og Jan Helge Fosså, 2012. <https://www.hi.no/resources/publikasjoner/Horingsuttalelse-utslippssoknad-fra-Nussir-ASA-i-Kvalsund-kommune-2012-1.pdf>

Høringsuttalelse fra Havforskningsinstituttet vedrørende søknad om driftstillatelse for utvinning av rutil i Engbøfjellet – Nordic Rutile AS, av Terje van der Meeren, 2019. <https://www.hi.no/resources/Horing-Driftskonsesjonen-til-Nordic-Mining-i-Fordefjorden-1.pdf>

Høringsuttalelse fra Havforskningsinstituttet: «Nordic Rutile-søknad om endret utslippstillatelse for prosesskjemikalier knyttet til gruvedrift i Engebøfjellet», av Helge Hove, Terje van der Meeren og Lars Asplin, 2020. <https://www.hi.no/resources/20-01392-Horingssvar-HI-endret-utslippstillatelse-Nordic-Mining-inkl-vedlegg.pdf>

Høringsuttalelse vedrørende reguleringsplan med konsekvensutredning for utvinning av gull i Bogadalen-Kolsvik i Bindal kommune. Terje van der Meeren m.fl. 2020. <https://www.hi.no/resources/HI-Horingsuttalelse-Bogadalen-og-Tosenfjorden-24-02-2020.pdf>

Høringsuttalelse vedrørende revidering av tillatelsen til Sydvaranger drift AS. André Marcel Bienfait m.fl. 2020. <https://www.hi.no/resources/20-02773-Rapport-om-horingsuttalelse-Sydvaranger-11122020.pdf>

Vennlig hilsen

Gro-Ingunn Hemre
Forskningsdirektør

Henning Wehde
Programleder

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning